

DONDERDAG 30 APRIL 2015
VOLKSKRANT.NL

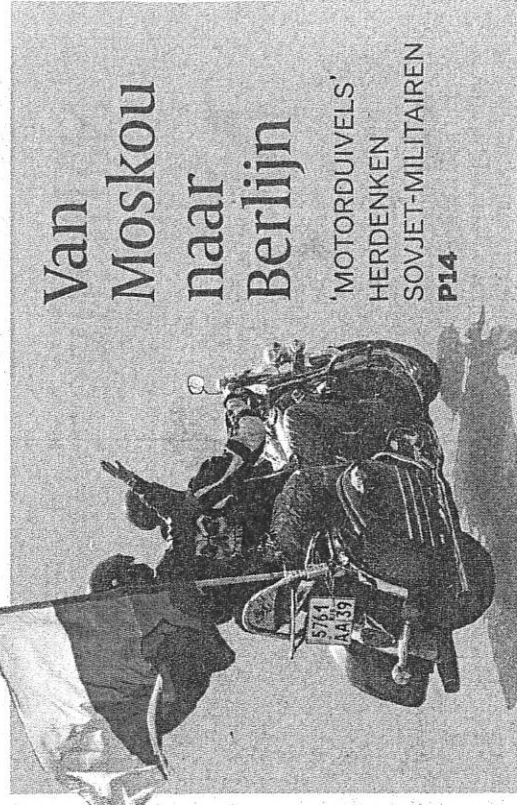
de Volkskrant

DE VOLKSKRANT BV JACOB BONTIUSPLAATS 9, POSTBUS 1002, 1000 BA, AMSTERDAM REDACTIE@VOLKSKRANT.NL TEL.: REDACTIE 020-562 9222 KLANTENSERVICE 088-056 1561 BEZORGING 088-056 1555

Hoe kwetsbaar is
onze krijgsmacht?

ADVIESORGAAN REGERING DRINGT AAN OP EXTRA MILJARDEN VOOR DEFENSIE **P8-9**

Van
Moskou
naar
Berlijn

'MOTORDUIVELS'
HERDENKEN
SOVIET-MILITAIREN
P14

Beschermde woonvorm in gevaar

Diverse gemeenten moeten vanwege geldtekort snijden in het aantal plaatsen voor beschermd wonen. Mensen met ernstige psychische problemen of verslavingen komen op straat te staan.

Van onze verslaggeefster
Charlotte Huisman

DORDRECHT Mensen met ernstige psychische problemen of verslavingen lopen in een aantal gemeenten het risico hun appartement in een instelling voor beschermd wonen te verliezen. De regio waarin zij wonen, heeft onvoldoende geld gekregen van staatssecretaris Van Rijn (Volksgezondheid) voor de bekostiging van deze zorg.

Dordrecht is de eerste gemeente die zegt wegens geldgebrek vanaf 1 juli 140 van de 450 plaatsen beschermd wonen in haar regio (twaalf gemeenten) te moeten schrappen. Onder de bewoners van deze woonvoorzieningen is hierover grote onrust ontstaan.

Bergen op Zoom (een regio van zes gemeenten) zegt eveneens dat het onmogelijk wordt 'de zorg voor kwetsbare mensen' de tweede helft van dit jaar te blijven bieden, als haar financiële gat van 2 miljoen euro, een kwart van het budget, niet snel wordt gedicht. Aantallen te schrappen bedden noemt wethouder Yvonne Kammeijer

(D66) niet, maar 'verwaarde en overlast gevende personen kunnen dan niet meer van straat worden gehaald'.

Zwolle, dat met 11,5 miljoen euro waarschijnlijk het grootste gat heeft, heeft wel al contracten gesloten voor het hele jaar, waarmee de zorg voor 2015 is gegarandeerd. 'Maar dat geld moet er wel komen', zegt wethouder Nelleke Vedelaar (PvdA).

Ook veel andere gemeenten kampen met miljoenentekorten op deze geleide woonvoorzieningen voor psychiatrische patiënten, terwijl het Rijk hierop niet heeft bezuinigd. Dat komt, zeggen ze, omdat het Rijk de cliënten in hun regio niet goed heeft geteld en bovendien het geld 'verkeerd' over de gemeenten heeft verdeeld.

Vandaag spreekt Van Rijn in de Tweede Kamer over de zorgherverdeling. Per 1 januari hebben de 393 gemeenten veel nieuwe zorgtaken gekregen, waaronder het beschermd wonen, voorheen betaald door het Rijk uit de AWBZ. De 43 centrale gemeenten die deze taak uitvoeren voor zichzelf en de omliggende regio, hebben hiervoor in

Met 4 miljoen te kort kan ik deze zorg niet garanderen

Karin Lambrechts wethouder gemeente Dordrecht

onderzoekt nu of het geld niet goed is verdeeld, of dat er sprake is van een structureel tekort. Als blijkt dat sommige gemeenten te veel hebben gekregen, wil Van Rijn dat de VNG gaat regelen dat die geld inleveren voor de benadeelde gemeenten.

'Er kan niet zomaar geld worden afgenomen van gemeenten die voor het toegekende bedrag al zorg hebben ingekocht', zegt een woordvoerder van de VNG. 'Het Rijk heeft een fout gemaakt bij de berekening en moet dit probleem zelf oplossen door bij te passen', zegt de Dordtse wethouder Karin Lambrechts (Beter voor Dordt). Zij spreekt ook namens Zwolle, Eindhoven en Bergen op Zoom. 'Dit kan de staatssecretaris niet op andere gemeenten schuiven. Het duurt allemaal te lang, het probleem is acuut'.

Natuurlijk willen gemeenten geen kwetsbare, hulpbehoevende mensen op straat zetten, beklemtoont Lambrechts. 'Maar met een tekort van ruim 4 miljoen euro dit jaar op beschermd wonen, kan ik deze zorg niet voor iedereen in mijn regio garanderen.'

Staatssecretaris Van Rijn zegt dat ook gemeenten met een financieel tekort verplicht zijn deze zorg te blijven bieden. Er is namelijk afgesproken dat alle bewoners van instellingen beschermd wonen na 1 januari vijf jaar recht op opvang houden.

Volgens de VNG hebben de gemeenten bij de uitvoering van de nieuwe zorgtaken per 1 januari veel last van onjuist aangeleverde gegevens. 'Wat betreft beschermd wonen blijkt niemand te weten hoeveel cliënten er bij welke zorgorganisaties wonen. Sommige gemeenten kwamen erachter dat de zorgautoriteiten meerdere instellingen binnen hun grenzen waren vergeten mee te tellen.'

Maar volgens de woordvoerder van staatssecretaris Van Rijn is er zeker geen sprake van een chaos. 'De verdeling is gedaan op basis van de situatie van 2013. Allicht zal er her en der iets veranderd zijn sindsdien.'

PAGINA 11

'Ik zal altijd wat steun nodig hebben'

Advertentie

De wereld is Kras

Autovakantie Oostenrijk

8-15 dagen al v.a.

199

zoover Awards

Beste Autovakantie Oostenrijk 2014

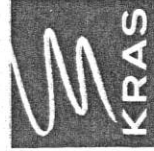
Genieten in Tirol

Wörgl is de ideale reisbestemming voor een ontspannende vakantie waar u kunt genieten van de natuur, heerlijke wandelingen en gezellige Tiroler avonden.

- ✓ Hotel Linde ligt in het centrum van Wörgl
- ✓ Incl. ontbijt, 3-gangendiner, fietsroutekaart en diverse extra's
- ✓ Hotel met buitenzwembad, kegelbaan en een bar

Kras.nl/53430 of bel 0900-9697 70 cpg

Prijs per persoon o.b.v. 2 personen excl. reserveringskosten en Calamiteitenfonds

Voetnoot Decriminaliseren

Jesse Jackson noemde armoede naar aanleiding van de rellen in Baltimore een 'massavernietigingswapen'. Daar zit iets in.

Standaast de Japanse premier, Abe, sprak Obama over 'abjecte armoede', ouders die verslaafd zijn of in de gevangenis zitten, buurten die overstromd worden door drugs en waar drugshandel de voornaamste werkgever is.

Als er geen structurele verandering komt, zal het land steeds opnieuw worden opgeschrikt door rellen, aldus Obama.

Maar structurele verandering is niet in zicht.

Geen land sluit zoveel burgers op in gevangenis als Amerika. Wie bereid is na te denken weet dat gevangenisinstellingen zijn waar criminaliteit wordt geproduceerd.

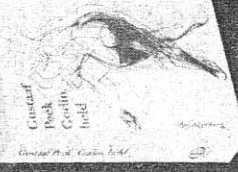
Werkelijke verandering in getto's zou moeten beginnen met het decriminaliseren van drugshandel en drugsgebruik. Daarmee zou een belangrijke oorzaak van politiegeweld komen te vervallen.

De criminalisering (oftewel: regulering) van vraag en aanbod in de drugsmarkt is een van de meest perverse en ineffektieve maatregelen die overheden hebben genomen.

Arnon Grunberg

Advertentie

Shortlist Libris Literatuur Prijs

Gustaaf Peek
Godin, held

Kees 't Hart
Teatro Olimpico

'Zowel opwindend als ontroerend.'
De Groene Amsterdammer

'De geestigste roman van het jaar.'
NRC Handelsblad

€ 2,25
Jaargang 93
64 pagina's
Nummer 27670

België € 3,00
Duitsland € 3,25
Frankrijk € 3,25
Luxemburg € 3,00
Oostenrijk € 3,25

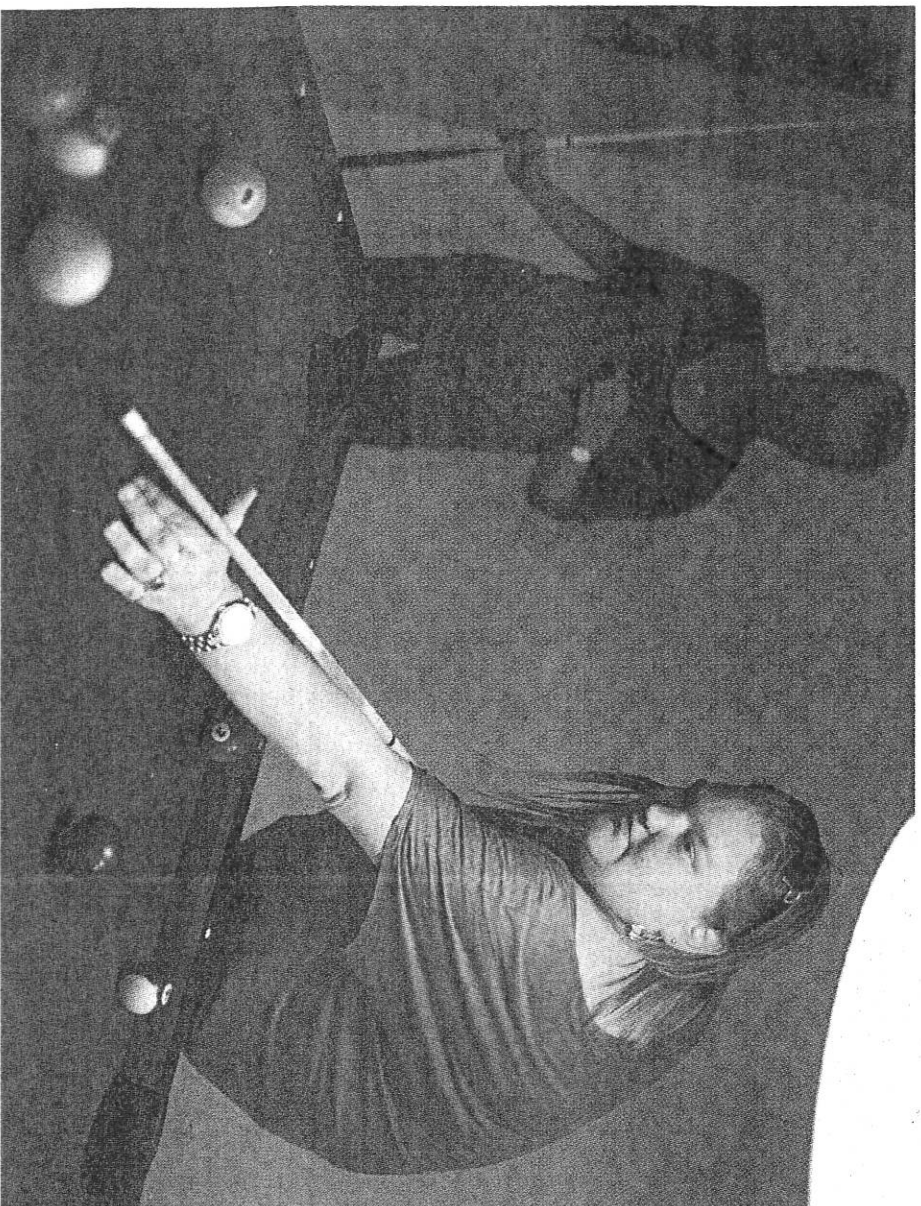

8

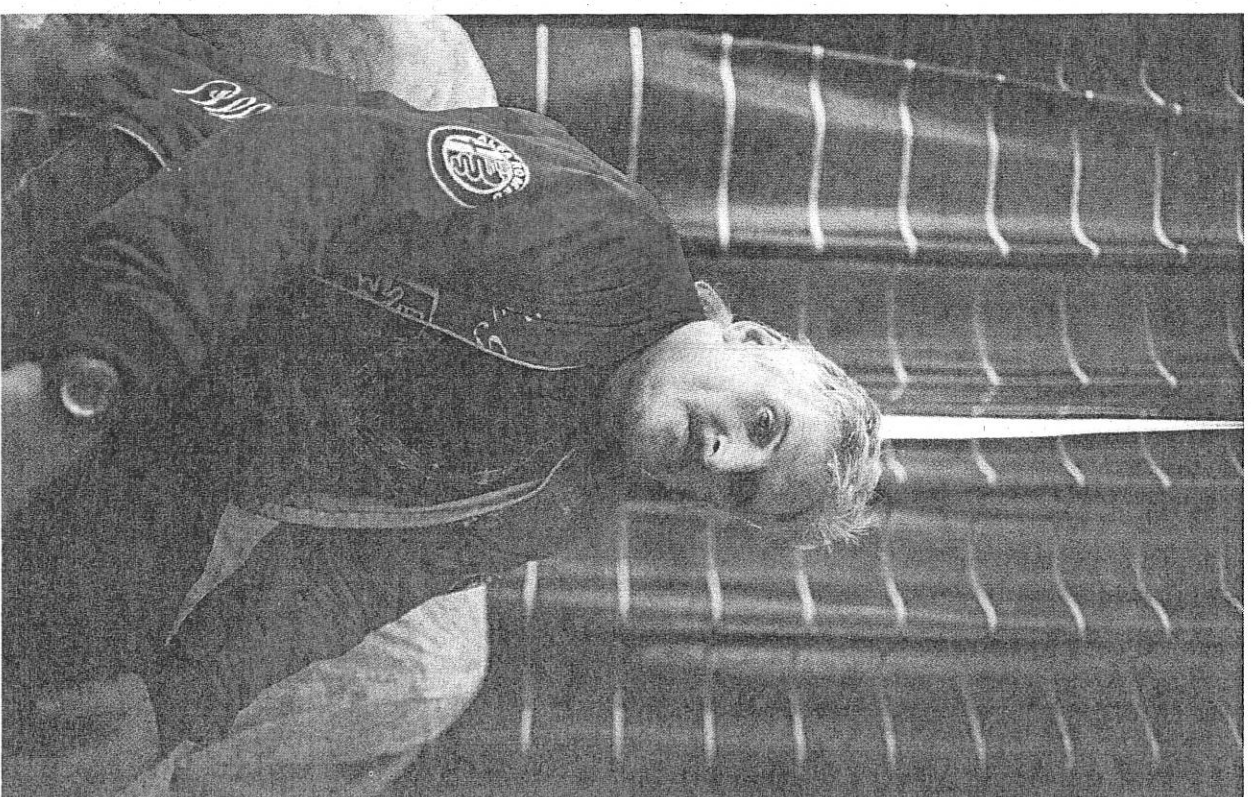
Ten eerste

Reportage Beschermd wonen in Dordrecht

In de regio Dordrecht dreigen 140 van de 450 plaatsen voor beschermd wonen te verdwijnen. Dat levert onrust op bij de bewoners van De Volgerlanden. Terwijl die juist stabiliteit nodig hebben. 'Structuur is van levensbelang.'

Aan het biljart bewoonster Jennifer van De Volgerlanden in Dordrecht. Links Roos, moeder van een zoon in De Volgerlanden en woordvoester van het Leger des Heils woont.

Rechts: ex-heroinë-Foto's Julius Schrank

'Ik zal altijd wat steun nodig hebben'

Van onze verslaggeefster
Charlotte Huisman

DORDRECHT/HENDRIK-IDO-AM-BACHT Een enorme pluchen tijger kijkt vanaf de keukenkast neer op de huiselijk ingerichte woonkamer van Jenni (29). Haar appartement ligt aan het einde van een gang in het gloednieuw ogende complex De Volgerlanden voor beschermd wonen. Hier, aan de rand van een nieuwbouwwijk in Hendrik-Ido-Ambacht, wonen 61 bewoners met psychiatrische problemen onder begeleiding van GGZ-organisatie Yulius.

'Ik voelde me snel thuis', zegt Jenni, even later in de centrale hal, uitbundig verlicht door de zonnestralen die door de grote dakramen schijnen. Ze laat een gemeenschappelijke ruimte zien, waarvan de muren zijn gedecoreerd met geprinte wolken. In een andere woonkamer met zilver geverfde muren spelen bewoners een spelletje Mens erger je niet!. Er is een fitnessruimte en een restaurant met een apelpelgroene vloer, waar ook bewoners uit de buurt voor nog geen 2 euro een uitsmijter komen eten. Als het warmer is, zit Jenni graag met de medebewoners in de binnentuin, met houten banken en asbakken.

Jenni heeft een angststoornis. Als ze stress ervaart, of er te veel indrukken tegelijk binnenkomen, kan ze gaan hyperventileren. In het beschermd wonencomplex leert ze zelfstandig haar huishouden te doen en structuur aan te brengen in een dag. 'Ik kan soms nauwelijks geloven hoe ik hier vooruit ben gegaan', zegt ze stralend. Als ze niet naar buiten durft, vraagt ze een begeleider om een stukje met haar mee

te fietsen. Alleen al het feit dat die mogelijkheid er is, geeft haar rust. 'Zonder deze instelling was het misschien wel slecht met me afgelopen.' Nu hoopt ze binnen afzienbare tijd weer zelfstandig te kunnen wonen.

Maar een brief van de leiding aan de bewoners over het schrappen van het aantal plaatsen voor beschermd wonen in de regio heeft veel onrust gebracht. Dordrecht, de verantwoordelijke gemeente, zegt dat staatssecretaris Van Rijn (Volksgezondheid) zo weinig geld heeft gegeven, dat in de regio mogelijk 140 van de 450 plekken verdwijnen. Ook de familie van de bewoners, verenigd in de familieraad, is er niet gerust op. 'Dit is heel zorgelijk', zegt hun woordvoester Roos (56), wter zoon er woont.

Het beschermd wonen is veranderd met de tijdsges. Tot enkele jaren geleden woonden mensen met proble-

men permanent in zulke instellingen. Nu is de begeleiding gericht op 'uitstroom', dat wil zeggen dat mensen met psychiatrische stoornissen zo veel mogelijk leren zelfstandig te wonen. Moeder Roos: 'Maar de realiteit is wel dat er ook mensen zijn voor wie zelfstandigheid een brug te ver is.'

'De politiek heeft niet door wat dergelijke onzekerheid doet met psychiatrische patiënten die gebaat zijn bij rust en stabiliteit', zegt Luuk (30). De blonde man omschrijft zichzelf als autistisch en bipolair. 'Je woont alleen maar beschermd als het echt nodig is', vervolgt hij. De duidelijke structuur is voor hem 'Van levensbelang'. 'In het verleden ben ik een paar keer teruggevallen'. Nu wordt Luuk gecoacht om 'buiten' te leren wonen. 'Maar ik zal altijd een beetje steun nodig hebben'.

Ook de tengere Marissa (23) - autistische en borderline - kan niet zonder het geboden steuntje in de rug, zegt ze. 'Ik heb weer een toekomstbeeld gekregen.' Zonder hulp had ze bijvoorbeeld niet de stap kunnen zetten om vrijwilligerswerk te gaan doen. 'De begeleiders tonen begrip als ik angsten heb, waar andere mensen simpelweg zeggen: Kom op.'

'Duidelijk is dat de bewoners deze zorg echt nodig hebben', zegt wethouder Karin Lambrechts (Beier voor Dordt). Ze zegt dat ze zich 'gedwongen' voelt door het Rijk om mogelijk plaatsen te schappen. Door het voorziene tekort heeft Dordrecht maar voor een half jaar, tot 1 juli, met de zorgaanbieders contracten gesloten. 'Het financiële gat is met 4 miljoen euro te groot voor onze gemeente om te kunnen dichten.'

Vorige zomer al heeft Dordrecht bij

de staatssecretaris gemeld dat het berekende budget niet klopt. 'We hebben hem toen ook de volgens ons juiste cijfers geleverd, maar er is sindsdien niets mee gebeurd.'

Niet alleen voor de cliënten, ook voor de hele regio zou het schrappen van deze plekken schadelijk zijn, zegt Lambrechts, bijvoorbeeld als overlast men te leven. Dat geldt zeker voor de circa 25 chronisch verslaafde, voorheen langdurig daklozen die sinds enkele jaren in Domus wonen, een woonvoorziening van het Leger des Heils in Dordrecht.

Bij de klanten van Domus heeft alle voorgaande hulpverlening weinig uitgehaald. 'Sommige bewoners waren aanvankelijk zo ontwend om in een bed te slapen, dat ze hun matras op de grond legden', zegt afdelingsmanager Robert de Wee. Hij kijkt nergens meer

Als de stoelen door de kamer vliegen, gaan we even een frisse neus halen

Robert de Wee afdelingsmanager van Domus, Leger des Heils

van op. Maar twee keer in het 4-jarige bestaan maakte een bewoner het zo bont dat hij Domus is uitgezet. 'Veel bewoners zijn beschadigd, ze hebben een zwaar leven achter de rug. Als de stoelen door de kamer vliegen, gaan we even een frisse neus halen en daarna zetten we het gesprek voort.'

Nico (52), voorthen heroïneverslaafd en dealer, is een van de meest gestructureerde bewoners. 'Als ik tegen anderen zeg dat ze hun kamer moeten opruimen, vinden ze me bijdehand', bromt hij, op weg naar de eekamer. Daar dekt hij elke avond de tafel. Ook wiert hij in vier keer per week in het '50/50 Workcenter', de werkverschaffing van het Leger des Heils. Hij pakt er bijvoorbeeld oordopjes in.

Op zijn 22ste begon Nico met heroïne, bij elkaar zat hij ruim zeven jaar vast voor de daan. 'Zo kan het niet meer verder', dacht hij een jaar of vier geleden. Zo kwam hij in Domus terecht. Nu gebruikt hij alleen nog maar een beetje coke, soms. En, vervolgt hij trots, hij is zowat schuldenvrij.

In zijn kamer staan een rotan tafelen een bank, boven zijn bed prijkt een foto van zijn vader. De twee hebben wekelijks contact, sinds hij beschermd woont. De verbeterde familieband betekent veel voor hem. Morgen gaan we samen de nieuwe scootmobiel van pa testen, zegt hij enthousiast.

Maar ook in Domus heeft het nieuws van de mogelijke vermindering van plekken beschermd wonen onrust gebracht onder de bewoners. 'Ik heb hier zo veel opgebouwd', zegt Nico, 'ik wil er niet aan denken dat de politiek het weer gaat afbreken. Misschien moeten we met z'n allen herrie gaan maken in Den Haag.'